

JOHNSON PRAVI, DA JE NRA "SEDMO ČUDO SVETA"

PREMIJE V FARM. ŠTRAJKU, DA DOBE GOVERNERJI PRILIKO PREDLOŽITI PROGRAM KONGRESU

Industrijalni administrator je osmešil industrijalce po južnih državah. — Voditelj farmerjev pravi, da ne bo preklical štrajka, dokler se ne doseže kaj konstruktivnega. — Pri volitvah v pittsburskem ckraju so zmagali kandidati United Mine Workers.

ATLANTA, Ga., 23. novembra. — Na neki skupščini NRA je proglasil industrijalni administrator Hugh S. Johnson predsednikov program za obnovo ameriškega gospodarstva za "sedmo čudo sveta".

Rekel je, da je imela NRA dosedaj petindvajset odstotkov več uspeha kot se je sprva pričakovalo.

Zelo zanimiva je bila njegova izjava glede položaja v južnih državah.

— Ali veste, kaj se je zgodilo? — je vzkliknil. — K meni je prišla deputacija industrijalcev iz južnih dežel in so me prosili, naj določim za njihove delavce za trideset odstotkov nižje plače, češ, da delavci na jugu niso tako pridni kot delavci po severnih državah. Malo je manjkalo, da nisem padel na hrbet. Prvič v življenju sem slišal, da so v naši deželi delavci po nekaterih krajih boljši, po nekaterih pa slabši. Industrijalci južnih dežel so lahko prepričani, da ne bom pod nobenim pogojem dovolil trideset odstotnega znižanja.

PITTSBURGH, Pa., 23. novembra. — Majnerji, ki so zaposleni v takozvanih odvisnih rovi, to je takih, ki so last jeklarskih kompanij, so pri glasovanju preizkusili svojo moč.

Zdaj se bo vršilo glasovanje v Fayette okraju.

V pittsburskem okrožju so zmagali kandidati, katere so podpirali United Mine Workers. Volitve je odredil National Labor Board, da uravna nesoglasje glede kolektivnega barantanja v "odvisnih" majnah.

V vsaki izmed štirinajstih majn v petem okraju so bili izvoljeni po trije mednarodni in trije okrajni načelniki United Mine Workers, da se bodo pogajali z operatorji glede plač, delovnih ur in delavskih razmer. Kandidati, katere so podpirale kompanijske unije, so bili poraženi v razmerju 15:1.

OMAHA, Neb., 23. novembra. — V narodnem farmerskem štrajku je bilo danes proglašeno premirje, ko so voditelji glasovali, naj se dovoli governerjem držav po Srednjem Zapadu, naj predlože svoj agrarni program prihodnjemu kongresu.

Tozadevni predlog je bil soglasno sprejet na večerajšnjem zborovanju, ki se ga je udeležilo nad sto članov Farm Holiday Association pod vodstvom predsednika Milo Rena in podpredsednika Johna Boscha iz Minnesote. Bosch je prečital pismo minnesotskega governerja Floyd B. Olsona, v katerem so pojasnjeni načrti governerjev.

Olson namerava zgodaj v decembru sklicati v Chicago konferenco in povabiti nanjo governerje sledečih držav: — Nebraska, Oklahoma, Missouri, Kansas, Illinois, Indiana, Ohio, Texas, South Dakota, Iowa in Wisconsin.

V pismu izraža governer Olson upanje, da je bila prvotna svrha stavke dosežena.

Ko je Bosch prečital pismo, je vstal Milo Reno in dejal: —

— Za premirje bom glasoval, nikakor pa ne bom dovolil, da bi bil štrajk prej preklican, predno se farmerjem izboljša položaj.

Francosko ministrstvo strmoglavljeno

M. LITVINOV JE DOKONČAL SVOJE DELO

Litvinov je postavil podlago za sporazum glede dolga. — V soboto bo odpotoval v Evropo.

Washington, D. C., 23. nov. — Sovjetski zunanji komisar Maksim M. Litvinov je zaključil zgodovinska pogajanja z vlado Združenih držav.

Konečni sporazum glede dolgov in terjatev se ni bil dosežen, toda postavljena je bila podlaga za sporazum potom diplomatskih pogajanj. Za poravnavo dolgov bo imenovana mešana komisija.

Zadnji dan se je Litvinov zglasil v državnem departmentu, da se poslovil od poslujočega državnega tajnika Williama Phillipsa in njegovih uradnikov, ki so bili udeleženi pri pogajanjih. Nato je obiskal senatorja Williama Borah, ki je prišel v Washington v namen, da vidi Litvinova, pa leži bolan v svojem stanovanju. Borah je več let zagovarjal priznanje Rusije. Z Litvinovom se je razgovarjal o splošnem položaju in o daljšem iztoku.

Litvinov in državni departmet sta zadovoljna o dosedanjih uspehih glede dolga Kerenskyjeve vlade v iznesku 186.000.000 in ruskih zahtev za plačilo škode, katero je napravila ameriška armada, ki je bila poslana v Rusijo proti boljševikom.

Nadaljna pogajanja z washingtonsko vlado bo vodil svetovalec sovjetskega poslanstva Boris E. Skvirsky, dokler ne pride v Washington poslanik Aleksander Trojanovsky.

K senatorju Borah je Litvinova spremljal novi ameriški poslanik za Rusijo William C. Bullitt. Borah je po Litvinovem obisku rekel, da je bil z razgovorom zelo zadovoljen in upa, da se bo pričela življenska trgovina med obema državama.

Litvinov bo v petek zjutraj dopel iz Washingtona v New York, kjer mu bo zvečer priredila ruska trgovska zbornica banket. V soboto pa bo odpotoval v Evropo.

MRS. ROOSEVELT MED MAJNERJI

Fairmont, W. Va., 23. nov. — Predsednikova soproga Mrs. Eleanor Roosevelt je prišla v West Virginijo, da nadzoruje delo za pomoč brezposelnim majnerjem.

Ko je na železniški postaji izstopila iz vlaka, jo je pozdravilo 250 ljudi. Pred postajo jo je čakala dolga vrsta avtomobilov, s katerimi se je odpeljala skozi Morgantown v Reedsville in Arthurdale ob meji Pennsylvanije.

V Arthurdale je že okoli 500 majnerjev in kompanija Civilian Conservation Corps na delu, da na ozemlju, ki meri 1000 akrov, zgradi vladno tovarno in stanovanjske hiše za majnerje. Pri hišah bodo tudi obsejni vrtovi, na katerih bodo delavci pridelovali razno zelenjavo in sadje.

Ko je poletel Mrs. Roosevelt nepričakovano prišla v West Virginijo in obiskala več majnerskih naselbin, je takoj po povratku v Washington dosegla, da je notranji departmet nakupil zemljo in izdelal načrt za novo naselbino.

KUBA PROTI AMERIŠKEMU POSLANIKU

V Havani bodo priredili demonstracije proti S. Wellesu. — Amerikanci se boje nove vstaje.

Havana, Kuba, 23. novembra. — Mnogi Amerikanci se boje, da bo prišlo do velikih nemirov v pristanišču, kadar se vrne iz Združenih držav poslanik Sumner Welles.

Poluradni list "Alma Mater" je prinesel na prvi strani članek z velikim napisom: "Welles se ne sme izkreati".

Nek članek v "Alma Mater", ki je glasilo dijakov, ki podpirajo Graurovo vlado, in ki je najprej pričelo zahtevati, da Združene države odpokličejo Wellesa, pravi, da bodo dijaki priredili veliko demonstracijo proti Wellesu, kadar se zopet vrne na Kubo.

"Alma Mater" pravi, da bodo demonstracije imele namen dostojno prositi osvojeno zastopnika Bele hiše, da odpotuje domov, kar bo v prid kubanskega narodu.

Ameriški državljani se zgražajo nad tem, da Graurovi pristaši na ta način žalijo ameriškega poslanika. Graurova vlada je tudi pričela kazati sovražstvo proti tujcem, ko je notranji minister Antonio Guiteras izdal odredbo in jo predložil predsedniku Grau v podpis, ki določa, da plačajo vsi tujci, ki vodijo kako trgovino, posebni davek \$20 na leto.

V provinci Oriente zbirajo oblasti prebivalce iz Jamaice, Haitija in zapadno-indijskih otokov, ki so brez dela, da jih pošljejo v njihovo domovino.

Nad celo Kubo je še vedno v veljavi obsedno stanje in po ulicah vseh glavnih mest šestih provinc patrolirajo vojski. Vojaštvo je vedno pripravljeno zatreti vsako vstajo, ki bi se pojavila.

MACHADO JE OPUSTIL POLITIKO

Poughkeepsie, N. Y., 23. nov. — Ker se bivši kubanski predsednik Gerardo Machado boji, da bi z njegovimi sorodniki in pristaši slabo postopali v ječi, je objavil izjavo, v kateri obljublja, da bo ostal del svojega življenja ostal izven politike.

To izjavo je objavil Machadoov tajnik Fernando Fernandez. Ta izjava bo razočarala Machadoove prijatelje, ki so mu prigrigovarjali, da bi skušal strmoglaviti sedanjo vlado Ramona Graua.

Fernandez je v imenu Machada rekel: —

General želi, da je oznanjeno, da nikdar več ne mara biti predsednik Kube. Ljubi Kubo in vse njegovo premoženje je vloženo na Kubo. Trdno je prepričan, da bo postavljena trdna vlada in da bo v njegovi domovini zopet zavladal stalni mir. Največja njegova želja je vrniti se na Kubo kot navadni državljani in tam živet v miru.

SPALNA BOLEZEN V N. J.

Woodstown, N. J., 23. nov. — Na odredbo šolske oblasti so bile v mestu zaprte vse šole, ker je nek učenec zbolel za spalnno boleznijo. Na mozaranih se je pojavila vročica, kar je prvi znak spalne bo-

POLETI V STRATOSFERO

Poleteti je mogoče poljubno visoko v zrak. — Settle in Fordney sta dosegla višino 58,000 čevljev.

Washington, D. C., 23. nov. — Poročnik T. G. W. Settle, ki se je skupno z majorjem Chester L. Fordneyem prvič z ameriških tal dvignil v stratosfero in je dosegel višino 58.000 čevljev, je rekel, da bo v bližnji bodočnosti mogoče dvigniti se nad 15 milj visoko v zrak.

Ze današnje znanje in oprema balonov zadostuje, da je mogoče podvzeti tak polet. Settle se odpravlja, da odpotuje v Akron, O., kjer se je dvignil v zrak in ga je veter odnesel v državo New Jersey.

Settle pravi, da je s svojim poletom dosegel rekord, dasi so se trije Rusi dvignili 2.000 čevljev višje, kar pa še ni mednarodno priznано. Profesor Auguste Piccard je dosegel višino 53.152 čevljev.

Settle je podal tozadevno poročilo mornariškemu tajniku Swansonu in avijacijskemu departmentu in je izrazil željo, da bi se še enkrat dvignil še z večjim balonom. Sedanji balon je imel 600.000 kubičnih čevljev plina; novi balon, katerega ga gradijo, pa bo vseboval 1.500.000 kubičnih čevljev plina.

Settle je tudi rekel, da plava balon v stratosferi kot po morju. Ko je prišel nad 32.000 čevljev visoko, je toplomer stalno kazal 67 stopinj pod ničlo.

BRIDGETON, N. J., 23. novembra.

Do sedaj se delavcem še ni posrečilo izvleči balona, s katerim se je Settle dvignil v stratosfero, iz močvirja. Do sedaj so privlekli o- dečo balona do roba močvirja. Gondolo so rešili še prej in so jo pripeljali v Philadelphijo.

MODERNA POT V SMRT

Jacksonville, Fla., 22. nov. — Mrs. Louise Turek Stanton, stara 32 let, je smrt njenega moa, ki je izgubil pred dvema tednoma življenje pri avtomobilski nesreči, tako pretresla, da je najela aeroplan, in se je odpeljala na morje.

Aeroplan je imel gazolina samo za 4 ure vožnje in o njej ne do sedaj še ni nikakega sledu.

Šele več ur po njenem odhodu je ravnatelj letališča našel na svoji pisalni mizi njeno pismo, v katerem pravi: "Grem samo preko obzorja, da vidim, kaj je tam. Ako ni nič, tudi dobro."

Ravnatelj letališča Maloney je takoj poslal štiri aeroplane, da je iščejo, toda niso našli niti njene- ga aeroplana.

SMRT VSLED REDKE BOLEZNI

Chicago, Ill., 23. novembra. — Zdravniki so dognali, da je za nenavadno boleznijo amoebie dysentry umrlo pet lesnih trgovcev v različnih mestih Združenih držav in Kanade. Letošnje poletje so imeli lesni trgovci zborovanje v Chicagu.

Zdravniki so našli sled boleznij v raznih čikaških hotelih. Za to boleznijo je sedaj umrlo 15 oseb, med njimi tudi igralka Texas Guinan.

SARRAUTOV NASLEDNIK BO NAJBREŽE CAMILLE CHAUTEPS

PARIS, Francija, 23. novembra. — Ko se je vršila razprava glede nekaterih izprememb v državnem proračunu, je sprva vse kazalo, da bo francoski kabinet zmagal, ko je pa prišlo pozno ponoči do glasovanja, mu je bila izrečena nezaupnica.

HITLER PONUJA FRANCIJI MIR

Franciji je obljubil varnost. — Za povračilo zahteva enakost za Nemčijo. — Pripravljen je za pogajanja.

Pariz, Francija, 23. novembra. — Nemški kancler Hitler je Franciji ponudil mir in varnost, kakor poroča pariški list "Le Matin".

V povračilo pa zahteva za Nemčijo enakost, katero je, kot pravi Hitler, mogoče doseči s pogajanj.

Da zajamči Franciji varnost, je Hitler pripravljen storiti vse, kar ne bi bilo za Nemčijo nevarno in kar ne bi žalilo njene časti.

Ako želi Francija k francosko-nemškemu sporazumu pridjati še dodatno varnost defenzivne zveze z Anglijo, — je rekel Hitler, — tedaj sem pripravljen takoj podpisati, ker nimam namena napasti naših sosedov. Poljska sedaj to razume. Ker pa je Poljska bližje Azije, to boljše razume, kot vi.

Prepričan sem, da ne bo ničesar več, kar bi bilo nasprotnega med Nemčijo in Francijo, kadar je rešeno vprašanje Saara, ki je nemška zemlja. Alzacija in Lotaringa? Čestokrat sem že rekel, tako da mislim, da ste me slišali, da smo se tema deželama odpovedali. Kolikokrat moram še povdarjati, da se nečemo polastiti ničesar, kar ni našega in ne maramo vsiljevati ljubezni ljudem, ki nas ne ljubijo?

Na časnikarjevo pripombo, da še vedno lahko pridejo nespornosti, četuri so že bili poravnani, je Hitler odgovoril: —

Jaz sam določujem, politiko Nemčije in če sem dal besedo, jo znam tudi držati.

Ako hoče Francija najti svojo varnost potom pogajanj, sem pripravljen poslušati vse, razumeti vse in storiti vse.

Nazvle temu, da želi Nemčija mir, ker po Hitlerjevem mnenju vojna ne more prinesiti nič dobrega in samo poslabšati položaj, je rekel Hitler, da se Nemčija ne bo vrnila v Ligo narodov.

Liga je poslabšala, mesto da bi izboljšala nespornost, — je rekel Hitler. — Pripravljen sem pogajati se z onimi, ki hočejo z menoj govoriti.

SMRT ZA STREŽNICO

Santa Cruz, Cal., 23. novembra. — Državni pravdnik trdi, da je bolniško strežnico Friedo Weltz vodila ljubosumnost, da je ustrelila lastnika in predsednika Gracea parobrodne družbe, Francis J. M. Gracea ter za njo zahteva smrtno kazen.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

RUSKO LETALO SE PONESREČILO

Največji ruski aeroplan je treščil na tla. — Ubityh je 14 oseb. — Mogel je voziti 128 ljudi.

Moskva, Rusija, 25. novembra. — Ko je novi sovjetski aeroplan, ki je bil ves iz kovine in največji aeroplan na svetu, treščil na tla, je bilo ubityh 14 ljudi.

Nesreča se je pripetila v sredo ob treh popoldne, ko je bil aeroplan pripeljan iz tovarne v Harkovu in bi imel napraviti nekaj poletnih poskusov.

Aeroplan je imel šest motorjev in bi mogel nositi 128 oseb.

Med ubitymi je glavni pilot Sengirev, poslovodja tovarne za aeroplane v Harkovu, mehaniki in delavci ter komunistični tajnik tovarne.

To je že druga nesreča, ki je v teku treh mesecev zadela rusko avijatiko. 5. septembra se je razbil drugi kovinski aeroplan in je izgubilo življenje osem oseb.

Vlada je imenovala komisijo, ki bo preiskala nesrečo.

Velikarski aeroplan je bil ponos sovjetskega zračnega brodogradnje. Zgrajen je bil v sedmih mesecih po načrtu ruskega tehnika Konstantina A. Kalinina, ki pa ni v sorodu s predsednikom sovjetske republike, Mihaelom Kalininom.

FRANCIJA BO OPUSTILA ZLATO VALUTO

Pariz, Francija, 22. novembra. — Ker je splošno mnenje, da bo bivši ministriški predsednik Edouard Herriot izpodrinil sedanji kabineto ministrskega predsednika Sarrauta, govore v poslanski zbornici in na borzi, da bo Francija v kratkem opustila zlato valuto.

Četudi se noben državni poslanec o tem ne upa izraziti svoje- ga mnenja, vendar je splošno znano, da so francoske banke zastopnikom ameriških bank zaupno povedale, da bo Francoska banka v kratkem podala svojo izjavo glede premembe valute.

kdar niči najmanjšega vzroka za smeh.

FINSKI "MAJOR REDL"

Finski generalstafni častnik Pentkaenen je izginil v važnih vojaških načrtih in pogodbami preko meje v Rusijo. V zvezi s tem pobegom so finske oblasti odkrile veliko vohunsko organizacijo, ki ji je bil na čelu Pentkaenen sam in žena nekega inozemskega diplomata, ki je bil identična s neko precej znamenito vohunko "Marijo Lužo". Aretirali so doslej vsega skupaj 20 oseb.

Finsko "javno mnenje" skuša vsi zadevo sedaj malo bagatelizirati, toda vojaški atašeji tujih držav v Helsinkih so zelo nedvoumni, kajti jasno je, da je med ukradenimi tajnimi pogodbami, ki jih ta čas prebirajo v Moskvi, marsikatera, ki te države kompromitira, po drugi strani pa tudi ni malenkost, da je glavni vohun sedel kot zaupna oseba v finskem generalnem štabu.

Vsa afera spominja nekoliko na slovito afero avstrijskega polkovnika Redla, le da sta Pentkaenenova kariera in njegov uspeh precej drugačna. Šele sedaj, ko je že prepoznano, prihajajo ljudje, ki vedo povedati kakšno osumljivo stvar iz njegove preteklosti.

Ta preteklost ima na sebi precej skrivnostnega in nenavadnega. — Kaj je delal do 4. 1919. ne ve povedati nihče. Tudi ne, kakšna je bila njegova izobrazba. Omenjena leta se je pojavil potem, ko so komunisti zasedli in izgubili Viiborg, nenadoma pri nekem kmetu in stopil k njemu v službo kot hlapec. Tu ga je nekega dne zagledal neki trgovec in se zgrozil pred njim, kajti videl ga je med ljudmi rdeče armade, ki so mu izpraznili blagajno. Pentkaenen pa je odvrnil, da se moti, kajti nikoli ni bil kaj drugega nego hlapec. Navzlic temu so ga začele oblasti na skrivaj ostro opazovati.

Leto pozneje, ko so se že prepričali o njegovi "neškodljivosti", je izginil preko noči. Delal je potem, kakor s oedaj ugotovile oblasti, nekaj časa kot navaden delavec v neki vibiški tovarni in ko je izginil tudi od tu, se je pojavil kot čistilec čevljev v Helsinkih.

Nekaj pozneje je vstopil v armado, kjer se je tako izkazal, da je kmalu dobil podčastniški čin, a leto pozneje je bil že poročnik in je prišel v generalni štab. Pri vojakih se je specializiral na videz slučajno za fotografijo. Oženil se je s hčerko iz ugledne hiše in je živel, kakor se vedo njegovi tovariši šele sedaj spomniti, prav luksuzno življenje, za katero mu sredstvo gotovo niso mogla potekati iz plač. Neki častnik se je sedaj tudi spomnil, da ga je videl nekega večera v družbi že omenjene žene inozemskega diplomata. Menil je, da gre za ka kšno ljubavno pustolovščino. Toda potem je slišal, da je ta ženska v zvezi z dvema Rusoma, ki so ju osumili vohunstva.

Tedaj so oblasti zgrabile v stvar — a prepozno, Pentkaenen je bil že preko meje.

Dve noči pred pobegom je imel s'ražno službo v generalnem štabu. Straži je dejal, da bo spal in naj ga nihče ne moti. V tej noči je vohun prefotoval in prepisal vse važne vojaške listine.

Popoldne tega dne je spremil svoj oženo, ki po vsem videzu ni imela niti najmanjšega pojma o njegovem dvojnem življenju, v gledališče in iz gledališča domov, kjer se je pos'ovil, češ da ima v generalnem štabu še nekaj dela. Vrnil se je šele druzo popoldne in ko mu je žena zaradi tega napravila sceno, jo je pretepel. Pretepel je tudi služkinjo, ki se je bila vmešala v stvar, in ji odpovedal službo. Žena je ostavila hišo. Ko se je zvečer vrnila, ga ni bilo doma in tudi vso noč ne.

Drugega dne so ga pogreščili v generalnem štabu, kjer so odkrili, da je bil i-praznil svojo pisalno mizo. Tedaj so nekaj zasumili, zlasti ko so prejeli s sovjetske meje poročilo, da so tam našli njegov avto prazen.

Takoj so ga začel zasledovati, toda bilo je prepozno, mož je bil že pobegnil čez mejo. Kot generalstafnemu častniku mu ni bilo težko premetiti finskih graničarjev, a na mestu, kjer je bil prestopil mejo, so našli preko ozke rečice drevesno deblo, ki mu je bilo rabilo za most. Odtlej ni za njim nobene sledi več, a je gotovo v Moskvi v vsemih nabranih vojaških tajnam.

SESTRA SVOJEMU BRATU

JENNIE TROHA, Barbeton, O.

Nimam namena opisovati tujakajnih razmer, pač pa hočem napisati nekaj podrobnosti iz stare domovine, oziroma iz mojega rojstnega kraja.

Odkar se je začela strašna svetovna vojna in še potem, ko je bilo konec človeškega klanja, ne čujemo več dobrih poročil iz domovine. Poleg elementarnih katastrof: povodnj, požarov, suše in slabih letin, tepejo ubogo ljudstvo še druge nadloge, kar se ponavlja od leta do leta. Vsakdo ima upanje v boljše dni, katerih pa noče od nikoder biti, in vse tako kaže, kot bi se zli duhovi navzeli, da popolnoma uničijo naš slovenski narod.

Lepa je naša domovina, in malo kdo, ki je odšel v daljne tuje kraje, pozabi na njo. Toda narod v domovini ima težko torbo za svoj obstanek. Zato jih toliko odpotuje v tujino in večina se jih več ne vrne nazaj.

Ko sem po vojni odšla v Ameriko in pustila doma stariše in tri brate, sem bila vedno v strahu, da se bo vnela druga vojna, a katero bodo potegnjeni moji dragi bratje. Čestokrat sem želela enemu in drugemu pomagati in bi rada vsaj enega njih dobila k sebi v Ameriko, da ne bi bila popolnoma odrezana od svojih najbližjih sorodnikov — svojih bratov. Toda priseljevanje se je skoro popolnoma ustavilo, in vse moje upanje, da bi pomagala svojim bratom priti v Ameriko, je splavalo po vodi.

Po dolgih letih pa dobim še žalostnejše in bolj strašno poročilo iz domovine. Moji dragi bratje imajo vojno že s tem, ko se mučijo od dne do dne po raznih gozdovih, in smrt preži na nje kakor v vojni.

Dne 28. oktobra t. l. je v hrvatskih šumah pri podiranju hrasta ubilo mojega brata 24-letnega Viktorja Kone.

S starejšim bratom sta odšla zaeno z drugimi gozdarji v omenjene oddaljene gozdove za de-

lom, da se prerinejo skozi dolge zimske mesece in si kaj malega prisluzijo. Toda moj nesrečni brat je v gozdu našel smrt, kmalu potem ko je tja dospel.

Oče so odšli za delom v šume par tednov pozneje in sicer v drugi kraj. Mati so ostali popolnoma osamljeni doma, kajti mlajši brat se nahaja v Franciji. Sedaj, ko je nesrečni brat mrtev, smo tako raztreseni, da nisva niti dva skupaj od cele rodbine.

Né morem si misliti, kako strašno je moralo mater presuniti, ko so dobili brzojav, da jim je ubilo lastnega sina, ki je bil v najlepših letih — v cvetju mladosti. Mati so pa tudi dobro vedeli, kako strašno bo mene zadela žalostna vest o smrti brata. Zato se niso mogli takoj odločiti, da bi mi napisali vest o žalostnem dogodku. Ko sem pred par dnevi prejela pismo od njih, so mi sporočili, da so na smrt žalostni, da jih drugi ne more več potolažiti kakor večni Bog. Nadalje so mi še omenili, da v kratkem dobim drugo pismo, ki mi bo več razodelo.

V strašni negotovosti sem čakala in ugibala, kaj se je vendar zgodilo, da si mati niso upali v pismu pisati. Toda pretresljivo poročilo sem že naslednji dan prejela od brata iz Francije, ki so mu mati takoj sporočili, ko so prejeli brzojav, da jim je ubilo sina Viktorja.

Kako strašno vpliva na človeka taka vest, ve le tisti, ki je prizadel.

Nekateri, ko zapuste domovino in odidejo v daljne tuje kraje, se v tujini kmalu privadijo, in domotožje jih mine. Tisti se lahko štejejo srečne, ker jim je odvzeto mnogo grenkih dni, ker jim ni treba več misliti na svoje in na domovino. Z menoj je pa ravno narobe. Bolj ko se oddaljuje čas in pretekajo leta za letom od dnova, ko sem zapustila rojstno vas domačo, temvečje hrepenenje imam po svojih in po svojem domačem kraju.

Po sedmih letih bivanja v Ameriki se mi je izpolnila želja, da sem še enkrat obiskala staro domovino in rojstno vas. Na obisku sem bila skupno z možem in otroci. Radost je bila tako velika, ko sem zopet uzrla svojo mater, očeta in brate ter rojstno vasico, da tega ne morem opisati. Toda ko smo zopet odhajali nazaj v daljno deželo čez morje, je bilo vse radosti konec. Bilo je kot pri pogrebu, ko smo so zadnjič podajali roke v slovo, in ko je že voz oddrhal izpred domače hiše, sem se začela klic mojega ljubelega brata, ki je sedaj že mrtev: — Z Bogom sestra! Nikoli več se ne bova videla!

Mislila sem, da mi bo počilo srce od žalosti. Najraje bi bila ostala doma pri svojih dragih stariših in bratih, toda mi ni bilo moč, kajti morala sem za življenjem nazaj v Ameriko, na svoj novi dom.

Po prevratku sva z možem na vse načine ukrepila da bi se kako prekrejilo in da bi se preselili nazaj v staro domovino. Toda z vsakim letom je bilo slabše, tujakaj v Ameriki in istotako v stari domovini. Vsi načrti za boljše bodočnost so ostali le pobožna želja, ki se mi ni vresničila.

Med vsemi sorodniki mi je bil najljubši pokojni brat. On mi je redno dopisoval in poročal o razmerah v domovini ter o bornem življenju.

Bil je potrjen k vojakom in je odslužil 18 mesecev v Dubrovniku. Zatem je prišel domov in se zopet mučil po gozdovih. Iz njegovih pisem sklepam, da mu ni bilo usojeno dolgo življenje. Čestokrat se je izrazil, kot bi slutil nekaj strašnega, in skoro v vsakem pismu se je poslovil z besedami: Te pozdravlja tvoj brat do hladnega groba!

To se je do počitnice vresničilo in takisto tudi besede, ki jih je izrekel pri slovu, ko sem odhajala v Ameriko.

V njegovi rojstni vasi Babnem

Polju, ga bodo njegovi sovaščani najlepši mladenički dobi. Rada bi brezdvomno pogrešali, ker je bil se približala tvojemu grobu in ga dober fant, mirnega značaja in je pokropila s svojimi solzami. Toda vsakemu rad pomagal, kolikor je tvoj grob je daleč, daleč od me bilo v njegovi moči. Gotovo bo ne, in težko mi bo kdaj priti do spomin nanj med njegovimi znan-

Pokojni Viktor Kone

ei in prijatelji še dolgo, dolgo ostal.

Ker je storil strašno smrt moj najljubši brat, mi je zato temhuje, in sama ne vem, kdaj boja ta težki udarec prebolela. Do skrajnosti žalostna sem se odločila, da sem napisala te vrstice njegovemu spominu.

Nesrečni brat, mirno spavaj v hladnem grobu, tam daleč od rojstne vasi. Naj ti bo lahka zemlja, ki te krije! Ostal mi boš v spominu do hladnega groba, kakor si to vedno zapisal, da me pozdravljaš do hladnega groba.

Prerano si nas zapustil, v svoji

to pa v duhu ostanem trajno pri tebi.

Toda kako se bo težko ločil od tvojega groba tvoj brat, s katerim sta skupaj zapustila rojstno vas in odšla v tujino? On, ki je bil priča grozne tvoje smrti in je stal pri odprtem grobu, ko so te položili vanj in te zagrnil? Kaj bo tvoj obupani brat povedal materi, ko bo prišel brez tebe domov?

Vse to mi povzroča tem hujšo žalost in se ne morem iznebiti teh strašnih misli!

Čestokrat so se v pismih mati izražali: — Vzgojila in zredila sem vas.

V NEKAJ DNEH IZIDE

Slovensko - Amerikanski

KOLEDAR

za leto 1934.

CENA 50 CENTOV

Naročite ga že sedaj!

KNJIGE
VODNIKOVE
DRUŽBE

SMO DOBILI

Cena štirim zanimivim knjigam

\$1.45

KOLEDAR IN KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE \$1.85

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street
New York City

SAMSKI URADNIKI SE

MORAJO POROČITI

Frankfurt, Nemčija, 22. nov. — Župan tukajšnjega mesta je izdal dlanes sledečo značilno odredbo: V mestni službi je 1600 samecev. Kdor se v teku šestih mesecev ne bo poročil, bo izgubil službo.

Sedaj, ko ste odrasli, ste se mi pa po svetu razgubili in vsak dan pričakujem in v strahu zrem v bodočnost, kdaj bomo izvedela, da se je kateremu kaj hudega pripe-tilo.

Tisto hudo se je končno uresničilo, in ti dragi brat, si postal prva žrtev.

Za pokojnim žalujejo: Franc in Neža Kone stariša; Franc in Janez, brata v domovini; sestra Jennie, omožena Troha in njena družina.

TAKO OKROGLE, TAKO TRDNE, TAKO POLNO NABASANE

Luckies lahko vlečejo - gore enakomerno

Lahko je vedeti, čemu toliko žensk daje prednost Lucky Strike. Luckies so polno nabasane z dolgimi nitkami izbranih vrst tobaka, okrogle in trdne prav do koncev. To pomeni, da Luckies vedno lahko vlečejo, vedno gore rahlo. To tudi pomeni, da ni nerodnih zrahljanih koncev, ki bi se prijemali ustnic ali mešali lepe stvari v ženski torbici. In vsak dan pokaže več in več žensk, da jih cenijo, s tem, da pravi jo "Luckies ugajajo."

VEDNO najfinejši tobak
VEDNO najfinejša izdelava
VEDNO Luckies ugajajo!

Copyright, 1933, The American Tobacco Company.

"it's toasted"

ZA ZAŠČITO GRILA — ZA BOLJSI OKUS

**POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE**

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

**: : ZEMLJEVIDI : :
MOLITVENIKI
: : : IGRE : : :**

MOLITVENIKI

SVETA URA	
v platno vez.	.90
v fino usnje vez.	1.50
v najfinije usnje vez.	1.80
v najfinije usnje trda vez.	1.80
SEKSI ZA DUŠO	
v platno vez.	.90
v fino usnje vez.	1.50
v najfinije usnje vez.	1.80
HAJSKI GLASOVI	
v platno vez.	.90
v usnje vez.	1.20
v fino usnje vez.	1.50
v najfinije usnje vez.	1.80
KVIŠKU SRCA	
v imitirano usnje vez.	.90
v usnje vez.	.80
v fino usnje vez.	1.20
v najfinije usnje vez.	1.50
v cel. celluloid vez.	1.20
NEBESA NAŠ DOM	
v ponarejeno	1.00
v najfinije usnje vez.	1.50
v najfinije usnje trda vez.	1.80
MARIJA VARHINJA	
fino vez.	.20
v fino usnje	1.50
v najfinije usnje trda vez.	1.80

Hrvatski molitveniki:

Ujeha starosti, fina vez.	1.00
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez.	1.50
najfinije vez.	1.80
Zvonček nebeski, v platno	.80
fina vez.	1.00
Vlenac, najfinije vez.	1.80

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook	
v barvne platnice vezano	.30
v belo kost vezano	1.10
Come Unto Me	
fino vezano	.30
fino vezano	.35
Key of Heaven:	
fino vezano	.35
v usnje vezano	.70
v najfinije usnje vezano	1.20

(ZA ODRASLE)

Key of Heaven:	
v celoid vezano	1.20
v celoid najfinije vez.	1.50
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo	.20
Amerika in Amerikanci (Trunk)	.50
Angelska služba ali kako se naj streže k sv. maši	.10
Boj nalezljivih bolezni	.75
Cerkniško jezero	1.20
Domači zdravnik po Knajpu	1.50
vezano	1.25
broširano	1.25
Domači živnozdravniki broširano	1.20
Domači vrt	1.20
Govedoreja	1.20
Hiltri računar	.75
Gospodinjstvo	1.20
Jugoslavija (Melik) I. zvezek	1.50
2. zvezek	1.80
Kletarstvo (Skalicky)	.20
Kratka srbska gramatika	.30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov	.30
Kako se postane državljani Z. D.	.25
Kako se postane ameriški državljani	.15
Knjiga o dostojnem vedenju	.50
Kublena Računice	.75
Liberalizem	.50
Materija in energija	1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka	.75
Mladencem, I. zv.	.50
II. zv.	.50
(Oba skupaj 99 centov)	
Mekarstvo	1.00
Mekarstvo-angleški tolaž	1.40
Nasveti za hišo in dom	1.00
Najboljši slov. kuharica, 608 str.	.80
lepo vez. (Kublaček)	.80
Nemščina brez učitelja:	
1. del	.30
2. del	.30
Največji spisovnik ljubavi in drugih pisem	.75
Olačen beton	.50
Obitno knjigovodstvo	2.50
Praktični računar	.75
Pretninarstvo, broširano	1.50
Pravila za sliko	.65
Politično moztvo na alpejski podlagi	.75
Pravilniki in drugi pisani rokopisi	1.50

Radio, osnovni pojmi iz Radio	
tehnike, vezano	.20
broširano	1.75
Slovenska narodna mladina	
(obsega 452 strani)	1.50
Spretna kuharica, trdo vezana	1.45
Sveto Pismo stare in nove zaveze,	
lepo trdo vezano	.30
Sadno vino	.40
Sadje v gospodinjstvu	.75
Učna knjiga in berilo laskega jezika	
Učna knjiga in berilo italijanskega jezika	1.00
Učbenik angleškega jezika	1.50
trdo vez.	1.25
broširano	1.25
Uvod v filozofijo (Veber)	
Veliki slovenski spisovnik: zbirka pisem, listin in vlog za zbiranje in trgovce	1.25
Veliki vsevedec	.80
Vosilna knjižica	.50
Zbirka domačih zdravil	.60
Zbirka zelišč	.40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva	
Zgodovina Umetnosti pri Slovenceh, Hrvatih in Srbih	1.90
Zdravje mladine	1.25
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka	1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melik)	.80
II. zvezek	.80
Prorokovalne karte	1.00

POVESTI in ROMANI

Agitator (Kersnik) broš.	.80
Andrej Hoffer	.50
Beneška vedečevka	.35
Belgrajski bliser	.35
Bel mecesen	.40
Bele noči, mali junak	.60
Božični darovi	.35
Božja pot na Bledu	.30
Božja pot na Šmarni gori	.20
Canakar:	
Grešnik Lenard, broš.	.70
Mimo življenja	.75
Moje življenje	.80
Romantične duše	.60
Balkansko-Turška vojna	.80
Balkanska vojna, s slikami	.25
Boj in zmaga, povest	.60
Blagajna Velikega vojvode	.60
Burška vojna	.40
Beatni dnevniki	.60
Čarovnica	.25
Cvetina Borogradska	.45
Cvetke	.25
Čebelnica	.25
Črtice iz življenja na kmetih	.35
Drobiz, in razne povesti	
Spisal Milčinski	.60
Dekle Eliza	.40
Dalmatinske povesti	.35
Dolga roka	.50
Do Ohrida in Bitolja	.70
Doli z orožjem	.50
Dve sliki: — Njiva; Starina	
(Melko)	.60
Devian Orleanska	.50
Duhovni boj	.50
Dedek je pravil; Marinka in škrteljki	.40
Elizabeta	.35
Fabijola ali cekev v Katakombah	.45
Frans Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Fra Diavolo	.50
Gospodinjstvo	1.20
Jugoslavija (Melik) I. zvezek	1.50
2. zvezek	1.80
Kletarstvo (Skalicky)	.20
Kratka srbska gramatika	.30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov	.30
Kako se postane državljani Z. D.	.25
Kako se postane ameriški državljani	.15
Knjiga o dostojnem vedenju	.50
Kublena Računice	.75
Liberalizem	.50
Materija in energija	1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka	.75
Mladencem, I. zv.	.50
II. zv.	.50
(Oba skupaj 99 centov)	
Mekarstvo	1.00
Mekarstvo-angleški tolaž	1.40
Nasveti za hišo in dom	1.00
Najboljši slov. kuharica, 608 str.	.80
lepo vez. (Kublaček)	.80
Nemščina brez učitelja:	
1. del	.30
2. del	.30
Največji spisovnik ljubavi in drugih pisem	.75
Olačen beton	.50
Obitno knjigovodstvo	2.50
Praktični računar	.75
Pretninarstvo, broširano	1.50
Pravila za sliko	.65
Politično moztvo na alpejski podlagi	.75
Pravilniki in drugi pisani rokopisi	1.50

Kako se sem jaz imel	
(Aleševic) I. zvezek	.60
Kako sem se jaz imel	
(Aleševic) II. zv.	.60
Kako sem se jaz imel	
(Aleševic) III. zvezek	.60
Korvaka brata, povest iz mladosti	.30
Korvaka brata, povest iz mladosti	.30
Krvna osveta	.30
Kimečki punt (Senon)	.60
Kuhinja pri kraljevi gosli nožici	.60
Kaj se je Markaru sanjalo	.25
Kazniki	.60
Križev pot patra Knapljenika	.70
Kaj se je izmisli dr. Oks	.45
Levstikov zbrani spisi	.90
I. zv. Pesmi; Ode in elegije; Sonetje; Romane; balade in legende; Tolmač (Levstik)	.70
5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike	.70
Ljubljanske slike, Hlani lastnik, Trgovca, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarcia, Duhovnik, itd.	.60
Lov na čeno (roman)	.80
Lešter	1.00
Marjetica	.50
Materina krtev	.50
Moje življenje	.75
Mali Lord	.80
Milijonar brez denarja	.75
Maron, kršćanski detek iz Libanona	.25
Mladih zanikarjev lastni živopis	.75
Mlinarjev Janez	.50
Musolino	.40
Murvi Gostac	.35
Mali Klatež	.70
Mesija	.50
Malenkosti (Ivan Albrecht)	.25
Mladim srcom. Zbirka povesti za slovensko mladino	.25
Misterija, roman	1.00
Moje	1.50
Na različnih potih	.40
Notarjev nos, humoreska	.35
Narod, ki izmirja	.40
Naša vas, II. del, 9 povesti	.90
Nova Erotika, trdo vez	.70
Naša leta, trdo vez	.70
broširana	.50
Na Indijskih otokih	.50
Naši ljudje	.50
Nečaj iz ruske zgodovine	.35
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote iz bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	.30
Onkraj pragozda	.30
Odkritje Amerike, trdo vezano	.60
melko vezano	.50
Praprčanevo zgodbo	.35
Pasti in sanki	.25
Pater Kajetan	1.00
Pingvinski otok	.50
Povest o sedmih obojenih	.50
Pravica kladiva	.50
Pabirki iz Roza (Albrecht)	.25
Pariški zlatar	.35
Prihajac, povest	.60
Podigalec	.25
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire)	1.00
Po strani klobuk	.50
Plat zvonca	.50
Pri stricu	.60
Prat božji	.30
Patria, povest iz irske junaške dobe	.30
Prva ljubez	.50
Po gorah in dolinah	.60
Pol litra vtipov	.60
Poslednji Mehikance	.30
Pravljice H. Majar	.30
Predizriani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	.25
Prigodbe čebelice Maje, trda vez	.15
Ptice selivke, trda vez	.75
Pred nevihte	.50
Popotniki	.50
Poznavna Boga	.30
Pirbi	.30
Povodenj	.30
Praki judok	.30
Prisega Huronskega glavarja	.20
Pravljice in pripovedke (Košutnik)	
1. zvezek	.40
2. zvezek	.40
Prvic med Indijanci	.30
Preganjane indijanskih misijonarjev	.30
Robinson Crusoe	.50
Revolucija na Portugalskem	.30
Rdeča in bela vrtnica, povest	.30
Rdeča megla	.70
Rdeča kolarica	1.25
Seržant Diavolo, vez.	1.60
Slovenski šaljivce	.40
Slovenski Robinson, trd. vez.	.75
Stric Tomova koč	.50
Sueški invalid	.35
Skozi srno Indijo	.50
Sanjaka knjiga, mala	.60
Sanjaka knjiga, velika	.90
Sanjaka knjiga, (Arabika)	1.50
Spomini Jugoslovanskega dobrovolja, 1914-1918	1.25
Sredozemni, trd. vez.	.90
Sivljenja	.40

Tranote vojne	.50
Stiri smrti, 4. zv.	.35
Smrt pred hišo	.65
Stanley v Afriki	.50
Spomin znanega potovanja	1.50
Stritarjeva Anthologija, broš.	.80
Sisto Sesto, povest iz Abucev	.30
Sin medvedjega tovara, Potopisan	.30
roman	.30
Student naj bo, V. zv.	.35
Sveča Notburga	.35
Spisje, male povesti	.35
Stezaoldec	.90
Sopek Samotarke	.35
Sveča noč	.30
Svetlobe in senca	1.20
Slike (Meško)	.60
Spake, humoreska, trda vez.	.90

Splošna Knjižnica:

St. 3. (Ivan Rozman) Testament	
Judska drama v 4 dej., broš.	105 strani
35	
St. 4. (Cvetko Golar) Poletne klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano	
50	
St. 7. Andersonove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Utra, 111 strani, broš.	
35	
St. 6. (Novak) Ljubosumnost	20
St. 8. Akt Miv. 113	75
Stev. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš.	
70	
St. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Ternone, reliefna karikatura in minulosti, 55 str., broš.	
25	
St. 11. (Pavel Golia) Peterčkov poslednji senja, božična povest	
25	
St. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogriš, 236 str., broš.	
80	
St. 15. Edmond in Juka de Goncourt, Renee Mauparin	40
St. 16. (Janka Šmuc) Življenje, pesmi, 312 str., broš.	
45	
St. 17. (Prosper Marimee) Verne duše v vlač. povest, povelj Mirko Pretnar, 80 str.	
30	
St. 19. (Gerhart Hauptman) Potopljeni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 strani, broš.	
50	
St. 20. (Jul. Zeyer) Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češ. prev. dr. Fran Bradac, 184 strani, broš.	
45	
St. 21. (Friedrich Schlegel) Dvanaest kratkotrajnih zgodbic, II, 73 str., broš.	
25	
St. 22. (Toistoj) Kreutzerjeva sonata	60
St. 23. (Sophokles) Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano	
30	
St. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš.	
90	
St. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del	90
St. 26. (L. Andrejev) Črna maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str., broš.	
35	</

KRATKA DNEVNA ZGODBA

W. SCHULZE:

KOREJSKI LOVEC

V hotelski dvorani v Harbinu ne je zborit v oči njegov čudni klobuk. Tu ljudje niso posebno ne-čimurni ali na modo udarjati, vsak nosi kar mu je prišlo v roke, pa naj si bo to kučma iz kozuhovine, evropski klobuk ali eksotna čepica. Ampak klobuk Jurija Jankovskega je bil tako svojevrstno obličje z vr-
viciami — podobno kakor nekoč ko-
njeniške čapke — da sem se moral
pečati z njim. Ena vrstica mu je
visela celo na prvi kakor podbrad-
nik. Še le znatno pozneje sem opa-
zil pod tem klobukom obraz nena-
vadno mirne odločnosti, skladne
močnatosti in ljubeznive blagosti. Tu
obraz ni bil čisto nič podoben ob-
čajnim harbinskim obrazom; kajti
Harbin je mesto okretnih, po do-
bičku in zaslužku hlepečih poslov-
nih ljudi.

Po naključju sva se srečala v ho-
telskem baru. V tem, ko je mešalec
pripravljaval pijačo, sva skrivoma
drug drugega ovahovala in dognala,
da drug drugemu nista zoprna. Zna-
nja, ki jih napravijo zvečer pred
barsko mizo, te drugo jutro ne ve-
žejo niti na medsebojni pozdrav.
Zato si tem raje pripravljamo na po-
govor z ljudmi, ki jih prvič vidim.
Povedal mi je, da je lovec po po-
kladi, Rus po narodnosti in da ima
svoj dom na Koreji. V Harbin je
prišel haje zato, da bi za poletje
organiziral lovsko ekspedicijo. Par
bogatih Američanov — na te in pa
na logate Anglice — naložiti se danes
po vseh najbolj skritih kotih zeme-
lje — se je bilo oglašila pri njem
in ga vprašala, če jih ne bi hotel
voditi do sungarskega studenčnega
jezera; to ozemlje okrog Poktuzan-
skega jezera je doslej samo dvakrat
prestopila noga belega človeka. V
ta namen je potreboval dovoljenje
mandžurskih oblasti. Toda nekaj
na tem moči mi je izdajalo, da to
ni lovec in tajski vednik v nava-
dnem smislu. Pač se je pečal z lo-
vom na Daljnem Vzhodu že štiri-
deset let in znal je postreči z naj-
zanimivejšimi zgodbami o sibirskih
tigrjih in leopardih, volkovih in med-
vedih, divjih svinjah in jelenih. Vso
ovo moško dobo je prebil v enem
izmed najbogatejših lovišč na sve-
tu: v Sibiriji, Mandžuriji in Kore-
ji. A moža je obdajala še neka
okrivnost. In ta se mi je kmalu od-
krila, ko mi je pokazal svoje foto-
grafične poletke.

Tu je bila med drugimi slika, ki
je kazala majhno čredo pikastih si-
birskih jelenov, vrsto, ki jo je naj-
ti samo na severnem obalnem o-
-

zemijski Dalj. Vzhoda, in to ne v
svoobodni divjini, marveč očitno
domačinah, če ne vzrejenih. Ta
sibirski jelen ni dragocena
in zanimiva žival samo za vsa Ki-
tajsko in Japonsko, marveč po ja-
poni ki industriji tudi za ves ostali
svet. Kajti iz rogov tega jelena iz-
dolujejo splošno znano zdravilo.
Kitajci in Japonci ga pripravljajo
na tačen, sam njim znan način
in vspešno uporabljajo kot sred-
stvo za obnovo življenjskih sil. —
Pravijo, da je temu sredstvu v
znatni meri pripisati rodonost ki-
tajskih družin. Uživajo ga kot kre-
pilno sredstvo splošno vsi in dajejo
v majhnih količinah že tudi otrokom.
Zato je rogove pikastega jelena
zelo čislano in drago blago in se
reža izvrstno izplača.

Jankovsky mi je tudi kmalu po-
vedal, da je bil pred rusko revolu-
cijo eden najbolj znanih rejcev si-
birskega jelena. Na malem polnoto-
ku Sideni, približno 80 km od Vla-
divostoka, je redil v divjačinskem
oboru, obsegajočem približno 8000
ha, do 3000 jelenov. Bili je moral
takrat zelo bogat mož, kajti vsak
jelen, ki je dopolnil drugo leto sta-
stosti, da vesko leto eno rogove vsa-
štirimi rožički. Živali namreč vsa-
ko leto menjajo rogove in jim zra-
stajo novi. Dokler so v razvoju, so
poraščeni z dlakasto kožo. V šestih
tednih doseže rogove svojo do-
končno velikost, v treh mesecih pa
postane trdo in potem za medicinske
namene ni več uporabno. Od
šestih tednov dalje do največ treh
mesecev je torej čas, da jelenu od-
režejo štiri rožice njegovega ro-
govja. Za te štiri rožice posamez-
nega jelena plača kitajski ali japo-
nski trgovec 150 dolarjev.

To pa velja za ukročene, v oho-
rji vzrejene jelene. Rogovje v div-
jini živečih živali je neprimereno
dražje.

Za časa ruske revolucije je Ja-
novsky izgubil svoje posestvo; dan-
es je v rokah sovjetrov in ena iz-
med ustanov na Daljnem Vzhodu.
Ki jih sovjetska vlada rada pokaže
tujem. S produkcijo tega obora
obvladajo Rusi trg. Janovsky pa se
je poslej zopet posvetil svobodnemu
lovskemu poklicu; šele v zadnjem
času, ko se bliža petdesetim, se je
zopet lotil reje jelenov. Ker sovjeti
ne prodajajo plemenitih živali, si
je po nepopisnem naporu slednje
nalovil šest jelenov in z njimi na-
črto začel z rejo v oboru, topot na
japonski Koreji.

Sibirski jelen pa ni edina pot do
bogastva, ki jo odpira lovcu praz-
novanje vzhodnih narodov. Z njim
se kosa Adamova glava ali tolsti
koren, ki so mu nekoč tudi evrop-
ski narodi, posebno Germani, pri-
pisovali bajno moč. Japonci in Ki-
tajci plačajo za divji, v gozdu iz-
kopani tolsti koren, ki ima vse čle-
ne popolnoma razvite, od 300 do
700 zlatih rubljev. Po vrstovih go-
jeni tolsti koren nima niti zdaleč
teke cene. Kdor torej ve po pra-
godovih in gorah za mesta, kjer

divj raste tolsti koren, je bogat
mož. Jankovsky je vedel v Sibiriji
za stotine takih mest, nekatera so
mu bila znana tudi v severni Man-
džuriji, a o tem očitno ni rad go-
voril, tako da sem opustil na-
daljno izpraševanje o tem predme-
tu.

Čez par dni je Jankovsky neke
meglene noči iznenada zapustil ho-
tel. Ko sem se temu čudil, se mi je
znanec smejal, češ, da sem se pravi-
tel nec, novinec v teh stvarih. Po-
znavalet mest, kjer raste tolsti ko-
ren, žive na taisti način kakor lju-
dje, ki so v divjini odkrili zlato.
Pekere se ti-tim zakonom, kakor
so veljali za časa zlato omame v
Kaliforniji in Alaski. Sicer zaka-
ličijo mesta, če koren še ni dora-
sel in postavijo tako svoj "claim"
na korenino. Toda v divjini sever-
ne Mandžurije ni sodišč, ki bi te
"claims" priznala, kaj šele šči-
tila. Že marsikak iskatelj tolstega
korena se je bil odpravil v divjino
in s polnimi torbami krenil proti
domu, toda njegove korene je po-
tem prodajal čisto kdo drug —
bandit, o iskatelju samem pa ni bi-
lo nikdar več nobene sledi.

Tolsti koren — zlato našega ča-
sa. Romantika še davno ni izu-
mrila.

CESTA NA POHORJE IN BREZPOSELNOST

Poleg Mariborskega otoka je
avtomobilska cesta na Pohorje,
ki se gradi že tri leta, nedvomno
najvažnejša tujkosprometna pri-
dobitev za Maribor in okolice. Ce-
sta se pričinja pri Reki nad Ho-
čami ter se bo pri Arhu združila
s cesto, ki jo bodo zgradili iz
Ruš. Kasneje je zamišljena trans-
verzala preko celnega Pohorja do
Slovenjegrada. Trenotno bi bilo
najvažnejše, da bi se cesta dovr-
šila vsaj do vrha Pohorja, to je
do Mariborske koče in Pohorske-
ga doma. S tem je bil najvažnejši
predel Pohorja odprt splošnemu
tujskemu prometu. Doslej je zgra-
jenih 9 km ceste. Še dobra dva
kilomtra bi bilo treba dovršiti, da
bi bila prva etapa dosežena. Žal
je gospodarska kriza zavrgla iz-
vedbo tega načrta, ki ga je zasno-
val bivši oblastni odpor. Dela na
cesti počivajo že od pomladi. Iz-
gledi so se sedaj nekoliko izboljša-
li. Cesto si je te dni ogledala po-
sebna komisija banke uprave;
banovina je obenem dovolila kre-
dit 100.000 Din, s katerimi se bo-
do dela vsaj v omejenem obsegu
nadaljevala. S tem denarjem bo
mogoče zgraditi 300 m ceste. Mor-
da bo mogoče najti še več sred-
stev iz bednostnega fonda, da se
bodo dela nadaljevala, saj so iz-
redne važnosti tudi iz vidika za-
poslitve brezposelnih, ki jih je v
okolici Hoč radi omejitve dela v
tamošnjih industrijskih obratih iz-
redno veliko.

OKRUTOST CIVILIZACIJE

Bilo bi nepravilno, če bi hoteli
zvaliti krivdo na izumiranje dra-
gocehih velikih živalskih vrst sa-
mo na pojedinega človeka in na
njegovo lovsko strast. Najhujši so-
vražnik velike divjadi v Afriki,
v Aziji in povsod, kjer je še ne-
kaj eksistira, je neprestano raz-
širjanje obdelanih tal. Marsikomu
je žal, da izginja povodni konj,
merjasec, slon ali krokodil, toda
ohlevalaee bombažnih ali slad-
kornih nasadov bi se lepo zahva-
lil za obisk povodnega konja, le-
lahi, ki se kopljejo v Nilu, ne bo-
do prav nič objekovali izumiranja
krokodilov. Živinoorejce v Afriki
Aziji. Ameriki mora v lastno ko-
rist prepoditi vso mesojedno zver-
jad in z njo mera odpoditi tudi
antilopo, zebro in bivola, kajti
njih navzočnost prinaša domačim
živalim bolezni. Tudi slon v bliži-
ni človeških naselij ni noben pri-
jeten sosed.

Tako ne more nobeno stremlje-
nje po ohranitvi zanimivih živali
zapirati oči pred vprašanjem,
da-li so človeku v direktno korist
ali škodo, da jih ne iztrebimo,
če je kakršna možnost za njih o-
hranitev. Najlepši vzgled je dala
v tem oziru Amerika z ustanovi-
tvijo obsežnih zaščitnih ozemelj,
v katerih se človek ne sme nase-
liti, a še manj preganjanj živali,
ki so našle tudi svoje zadnje za-
točišče. Mnoge živalske vrste, ki
so bile že popopnoma na robu pro-
pada, so se tako ohranile in so
Ameriki v ponos, znanosti pa v
korist. Takšna zaščitna ozemlja se
nastajajo potem po drugih deželah,
tudi v Evropi, a še vedno ne v
takšnem številu, kakor bi bilo po-
trebno. Zato se bo sestala te dni
v Londonu mednarodna konfe-
renca, ki ji je namen ustvariti
mednarodno pogodbo, po kateri
se bodo po vsem svetu zaščitile
redke in edinstvene živali in rast-
line, zlasti pa v Afriki in Aziji.
Skoraj vse dežele sveta si posla-
je na to konferenco svoje zastop-
nike, ki se bodo v tem vprašanju
predvidoma lažje sporazumeli ne-
go na vseh dosedanjih konferen-
cah, kjer je šlo za zaščito — člo-
veškega rodu pred vsemi nevar-
nostmi, ki mu grozijo. Med dru-
gim bo konferenca predložila na-
črte za nova zaščitna ozemlja, ko-
lonijalne vlade bo pozvala, naj iz-
dajo zakone, ki bodo pod pretjeto
težkih kazni prepovedali trgov-
no z lovskimi "trofejami" in vsa-
kršen lov, ki bi ne bil nujno po-
treben. Mnogi primitivni rodovi
se na pr. še danes preživljajo sa-
mo z lovom in lovskim plenom,
zato pa še ni potrebno, da bi za-
voljo nekoliko slonove kosti po-
bli toliko in toliko slonov in pre-
pustili njihov trupla črvom. Lov do-
mačinov je tudi neredko brez po-
trebe grozovit. Zlasti bo konfe-
renca nastopila proti pastnim ja-
mam in pastem, ki živali samo
težko poškodujejo in jo puste tr-
peti. Ukazni za zaščito živali naj
veljajo seveda tudi za belokožne
divjake, ki delajo neredko brez
nujnosti še večjo škodo nego do-
mačini, pri čemer se s svojim ko-
modnim morilnim orodjem niti
ne morejo pohabati s kakršnim po-
sebnim junaštvom. Lov zavoljo
sporta je sploh sramota za civili-
ziranega človeka in ga je treba
prepovedati. Več junaštva, spret-
nosti in bistroumnosti pokaže lo-
vec, ki ujame iz življenja živali v
prirodi značilen in zanimiv pri-

zor s fotografskim ali kinemato-
grafskim aparatom, nego če žival,
ki mu ni storila hudega, ubije iz
udobne daljave.

Če konferenca s svojimi pred-
logi ne uspe, tedaj je pričakova-
ti, da bo razširjanje obdelanega
ozemlja in "modernizacija" lova
iztrebila vrsto za vrsto živali, ki
jih imenujemo danes še "divje ži-
vali", a ki so v resnici samo ubo-
ge begunke pred smrtjo. Človek
se mora razširjati po zemlji, ker
je to v njegovem življenjskem in-
teresu, toda zavoljo tega mu še ni
truba uničiti živalstva, ki ima kot
delo stvarstva istotako pravico
do življenja. Zemlja pa je dovolj
velika, da bi našli tudi za žival
dovolj prostora na nji, namesto
da bi njene lobanje in kože hra-
nili po zaprašenih lovskih sobah.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da
kdaj imate plačano naročnino.
Prva številka pomeni mesec, dru-
ga dan in tretja pa leto. Zadržite
opomine in račune smo razpo-
slali za Novo leto in ker bi žele-
li, da nam prihranite toliko ne-
potrebnega dela in stroškov, za-
to Vas prosimo, da skušate na-
ročnino pravčasno poravnati.
Posiljite jo naravnost nam ali jo
pa plačajte našemu zastopniku
v Vašem kraju ali pa kateremu
izmed zastopnikov, kojih imena
so tiskana z debelimi črkami,
ker so opravičeni obiskati tudi
druge naselbine, kjer je kaj na-
ših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffie
Walsenburg, M. J. Bayuk
INDIANA: Indianapolis, Louis Banich
ILLINOIS: Aurora, Mary Butcher
Chicago, J. Berčič, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero
in Illinois)
Joliet, Mary Bambich, Joseph Hro-
vat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jože Zelene
KANSAS: Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
Steyer, J. Černe (za Penna.
W. Va. in Md.)
MICHIGAN: Detroit, Frank Stolar
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gonze
Ely, Jos. J. Peschel, Fr. Sekula
Evelev, Louis Gonze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Pošic
Virginia, Frank Hrvatich
MONTANA: Roundup, M. M. Panian
Wahsue, L. Champa
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Govanda, Karl Stralsba
Little Falls, Frank Masle
OHIO: Barborton, John Balant, Joe Hiti
Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Kar-
linger, Jacob Resulic, John Slapnik
Euclid, P. Baht
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kum-
še
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj
OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA: Ambridge, Frank Jakše
Bradock, J. A. Germ
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Brezovec
Export, J. Previč, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamlin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polants
Krayn, Ant. Tauzelj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Zust
Moon Run, Frank Podmlšek
Pittsburgh in vso okolico, Vin-
cent Arh
Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, J. Škerlj, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Frank Skok
Sheboygan, Leo Majcan
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik tega podjetja za sve-
to, katere je prejel. Zastopnik re-
kom tepla priporočamo.
UPRAVA "GLAS NARODA"

POVELJNIK RDEČE ARMADE

Levi na sliki je Vorosilov, vrhovni poveljnik boljševiške armade.
Slika je bila vzeta o priliki proslave desete obletnice turške re-
publike.

POLITIKA NA PEROTIH MODE

Moda je svetovni pojav, ki pre-
stavlja ideje svetovnopolične na-
rave. Svetovna moda more začeti
svoje pot v svet le iz ene države ali
skupine držav, ki imajo politično
moč prve vrste. Moda pa je tudi
duh, moč, okus in diplomatska okra-
sna v enem. V teku časa je mar-
tikatera dežela napravila drag po-
skus, da bi s pomočjo industrije
in obrti lastne dežele z različni raz-
stavami modne stroke in s časopis-
no reklamo osvežila vodilno mesto
v modi. A zastoj. Težične mode in
zlasti ženske mode je ostalo tako,
kjer so bili politično močni in di-
plomatično dovolj priročni, da so
simpatije žene znali prevrednotiti
v politične svrhe; saj je znano, da
je ženski vpliv v tem oziru nepre-
računljiv. Je pač še vedno tako,
kakor je pisal Sueton: "Rim je pač
vladal Neron, a njega je vladala
Mesalina." In tako še danes vlada
žena svetovnemu kraljestvu mode
in preko mode kraljestvom sveta.

Moda išče moči in stalno stremi
za njo. V vseh časih je sledila po-
litično močnejšemu; je pač v vseh
časih ženska politična pest na zu-
naj z baržnosto-mehko diploma-
tično rokavico. Kdor vlada modi,
tudi vlada tudi svetovnemu konsumu
trenetno najbolj iskanih in zato
najdražjih modnih predmetov, pri-
čenši pri modelu obleke, da najprej
prostejšega okrasa. Nepreračunljive
gospodarske vrednosti izbije
modni imperativ kake sežije iz na-
rodnih blagajn. Na drugi strani pa
umiči druge, ki ne odgovarjajo nje-
govim načrtom. Vodje na krmilu
svetovne mode morejo svetovno in-
dustrijo pospeševati ali ovirati. Po
približnih cenitvah poznavaaleev
mode je znašal čisti dohodek pari-
ške modne centrale neposredno
pred vojno letno tri do pet mili-
jard frankov. Pa pravijo, da je ta
vsota morebiti še prenička.

Anglija je že večkrat poskušala
oprostiti se pariškega modnega jar-
ma. Tako na pr. leta 1851 in 1913.
Ti poskusi so seveda Pariz vzne-
mirili; saj pač prav zelo potrebuje
angleške sankcije za svoje modele
po tistih državah, kjer govore an-
gelsko. Pa kaj je storil Pariz spr-
čo teh angleških poskusov? V zve-
zi in s sodelovanjem angleške tek-
stilne industrije je pripravil modo
kararastega blaga, ki je znano pod
imenom "škotsko blago" ali pa
"Highlander"; to je danes zopet
precej v modi. Ta velika moda pred
letj zlasti za sportne obleke je bi-
la torej diplomatsko sredstvo, da se
s tem potolaži angleško javnost,
obnem pa tudi angleško industrijo.
Na enak način je prinesla pariška
moda ob času rusko-japonske vojne
ruske bluze in japonske kimono ter
si je s tem pridobila simpatije
ljudskih mas, kar pa je znala tudi
francoska gospodarska politika na
svoj način izkoristiti. Prav tako je
nastala moda bolgarskih bluz in ar-
gentinske razporejene obleke tan-
go. Bilo je to pred otvoritvijo Pa-
namskega prekopa in vzpostavo po-
litičnih zvez z Bolgarijo.
Trgovina hodi za vojno, moda pa
drvi za zmagačem; topovi ji dela-
jo pot. Moda pa mora čisto narav-
no slediti velekapitalu, ki pa do
nedavnega ni bil v francoskih ban-
kah, ampak v Ameriki. Zato smo
čuli in čitali, da si je Amerika pri-

zadevala vzeti vodstvo v kraljestvu
mode v svoje roke. Velike pariške
modne hiše so se druga za drugo
vkoreninjevale v New Yorku; na-
sprotno pa se je stekal ameriški ka-
pital v pariške modne hiše, ki jih
je polagoma amerikaniziral. More-
biti bo Amerika zavladala v Pari-
zu. Amerikanski plehi in plesna
obleka v zvezi z indijanskim okra-
sem so zavladali evropskemu par-
ketu. Zmagalec določa svetovno li-
vrejo. Pariz ima okus in tradicijo,
a Amerika denar za modo. Moda
ljubi zvok zlata....

Moda nas marsikaj lahko uči,
zlasti diplomatsko umetnost, kako
se dajo pridobiti narodi, če začne-
mo streči njihovim osebnim intere-
som, željam in simpatijam.

Moda, ki v svoji skrajnosti vedno
politično računa, od časa do časa
dvigne zdaj to zdaj ono narodno
nečo na prestol svetovne mode. Na
ta način napravi poklon eni deželi,
dvigne za nekaj časa njeno indus-
trijo, seznanj svet s posebnostmi te
dežele, dvigne mimogrede njen pre-
stiz — kakor zahteva državna
modrost one države, ki je na krmilu
mode. Podrobno proučevanje zgodo-
vine to dokazuje.

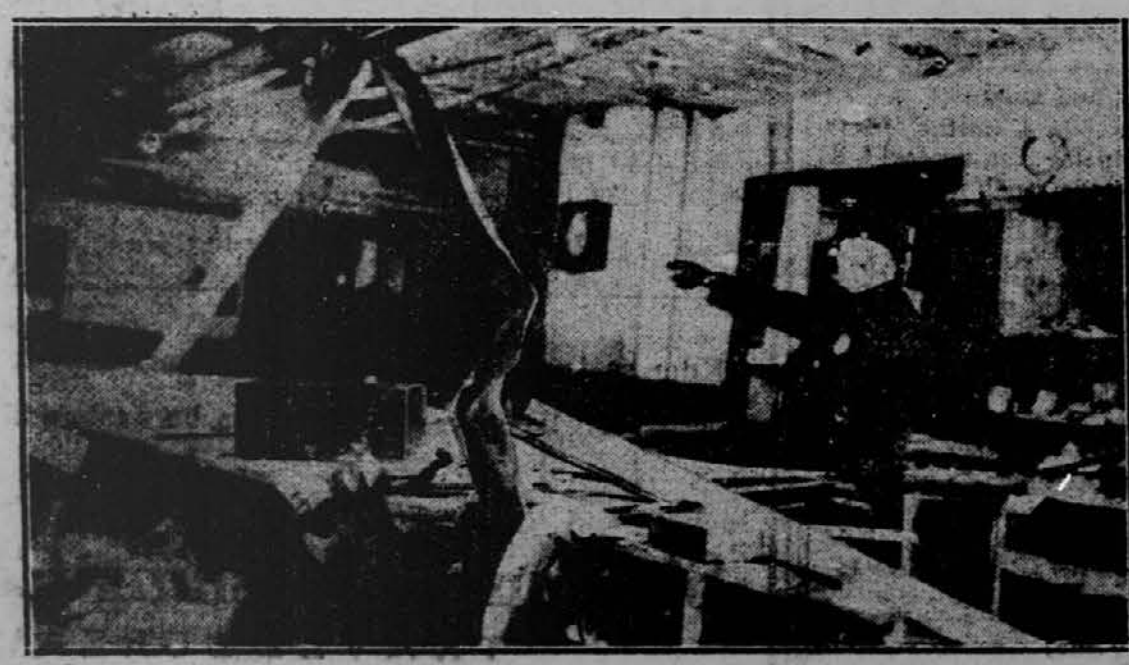
Svetovna politika, gospodarska
politika, tujka politika, ženska po-
litika — ni ga političnega kroga, ki
ga ne bi izrabila moda. Niso za-
man obračaji svoje popolne pažnje
modi in njemu razvoju politiki sve-
tovnega slovesa, kakor: Colbert,
Napoleon, Metternich, kralj Ed-
vard VII. in drugi. Na perutih mo-
de hite politične ideje najbolj skri-
to pa tudi najhitreje do ljudskih
srce. Moda pa tudi na najbolj skrit
način popularizira politične misli;
v tem leži njen politični pomen.

Kaj bo pokazala bližnja bodočnost
v samostojni nemški modni centra-
li v Berlinu, ki je nastala po zoci-
listično nacionalni revoluciji? Ali
sta njen začetek dala pobudo držav-
na politika in nacionalizem? —
se vprašuje vsaka modna revija.

CEN'A
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko
Berilo
ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO
\$2
Naročite ga pri —
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18th Street
NEW YORK CITY

"GLAS NARODA"
zopet pošiljamo v do-
movino. Kdor ga hoče
naročiti za svoje sorod-
nike ali prijatelje, to
lahko stori. Naročnina
za stari kraj stane \$7.
V Italijo lista ne po-
šiljamo.

BOJ PROTI GANGSTERJEM

Uredniku News Journala v Mansfieldu, Ohio, so gangsterji zapretili, da se bo kesal, če ne opusti
gonje proti njim. Urednik se pretneje ni ustrašil, toda še tisto ga dne je bila vržena v nje-
govo tiskarno bomba, ki je povzročila veliko škodo. K sreči ni bil nihče poškodovan.

Zoper krče v mišicah
Ohranljive, utrujene, izdelane mi-
šice se vrnejo k normalni jakosti in
moči, če se namazate z ANCHOR
Pain-Expeller.
Če so vaše mišice ohranjene, če ste
polni krčev in bolečin videti prena-
pora, se dobro namazite in pojditte leč.
Najbliž boste spoznali, da eno nama-
zanje zadostuje, da vam popolnoma po-
maga.
Pri vseh lekarnarjih — 35c in 70c
velikosti.
Samo pristni ima Sidro varstveno
znamko.
PAIN-EXPELLER

BLAZNIKOVE
Pratike
za leto 1934
IMAMO V ZALOGI
Cena 20c
s poštino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

NE SMEM TE LJUBITI

Zanimiv roman iz življenja •

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

— Da, da, dobro ste me vzeli v svojo šolo. Da se sama nekoliko zabavam, se moram drugim smejati. Toda nikogar ne sme boleti. Za božjo voljo, skrite se, gospod baron, tukaj prihaja profesor Ohlsen.

Smeje se baron zamakne za grin.

— Tudi jaz si želim lepšega konca, kot pa da bi utonil v sanskritu. Torej skriva se kot dva zarotnika. Toda povejte mi, kdo je to krasno dekle, ki gre z ono okroglo damo v modri obleki?

Gospa Marsalis pogleda čez ograjo in kima pred se.

— Saj sem si mislila, da se boste zagledali v mlado Gildo, četudi zaradi odlične priprave ne zbuja posebne pozornosti.

— Ravno ta prikupljiva priprava se takoj pokaže poleg velikega lišpa njene spremljevalke. Kdo je to čudovito lepo dekle?

— To je moja posebna ljubljanka med letoviščarji v tej sezoni. In ker s svojo rednico — v modri obleki — tudi stannuje v vili Fortuna, vam morem zažestiti vaši radovednosti. To je Gilda Verdenova in njena rednica gospa Grabova, ki je ravno tako dolgočasna in narežna, kakor izgleda.

— To zadostuje. Ali mlada dama nima več starišev?

— Ne! Sirota je po siromašnem častniku, ki je pri padcu s konja izgubil svoje življenje. Njeni materi je počilo srce, ko so ji prinesli mrtvega moža v hišo in tako je imela Gilda s svojimi desetin leti postala sirota. Ker ni imela nikakih sorodnikov, ki bi se mogli za njo zavzeti, je ostala osamljena na svetu in bi imela biti poslana v sirotišnico, ker ni bilo nikakega premoženja. Njeni stariši so stavovali v eni izmed stanovanjskih hiš gospe Grabowe, ki je izvedela o varčevnosti Gildine Verdenove. Ker je njen mož, malo pred umrlj in ni imela otrok, je ubogo siroto vzela v hišo in jo je izredila kot svojo hčer.

— Hm! Tako plemenitih čutov tej gospej ne bi pričel. Tako se včasih motimo v ljudeh.

Gospa Marsalisova zategne obraz.

— Ne, niste se motili. Iz same ljubezni in dobrote ni vzela otroka, temveč iz malo plemenitih nagibov. Tako mi je pred kratkim čukrito povedala, da je vzela Gildo k sebi, da bi jižila svoje sorodnike, ki so hoteli po njej podedovati. Pri tem je glasno hvalila Gildo in je pripovedovala vsakemu, ki jo je hotel poslušati, da bo Gilda nekdanja njena dedinja. Poleg tega pa tudi vedno povdarja, da je njena varovanka plemenitega stanu. Zdi se mi, da porablja njeno dobro ime in plunstvo zato, da se more vrniti v višjo družbo. Šopiri se kot pav, ako se okoli Gildine drenažo kavalirji ter si dovoljuje dvorjenje, ne da bi opazila, da jo vlečejo. Toda Gilda vse to vidi in njen obraz kaže vse njeno mučenitvo. Gospa Grabova je ponosna na uspehe svoje rejenke, kot najbolj nečimerna mati in odločno zahteva, da se Gilda oblači kot se spodobi za bogato hčer, da njena lepota dobi pravi okvir. K sreči ima dekle izvanredno dober okus, kakor ima stara gospa slabega. Gospa zelo rada s svojo zunanostjo kaže svoje bogastvo ter nase obesi dragocen nakit, kar je mehkočutni Gildi zelo mučno. Toda, gotovo vas dolgočasim s tem pripovedovanjem.

— Prav nič, draga prijateljica, — ravno nasprotno, zelo me zanima ta mlada drama in njena usoda. Prosim, govorite dalje.

— O, o obeh bi vam mogla še mnogo povedati. Medtem ko mora Gilda na zunaj igrati vlogo velike in bogate dame, je za kulisa izpostavljena največjemu poniževanju. Njena rediteljica jo muči na najhujši način in je s svojimi nezmožnimi muhami ne pusti v miru ne po dnevi, ne po noči. In gorje, ako revica ne kaže vedno prijaznega obraza. Kadarkoli sta v družbi ji očita veliko nehalnost in ji našteva, koliko dobrot ji je že izkazala. Revica se mi smili. Večkrat se je že tudi zgodilo, da jo je morala služkinja rešiti iz neznoznega položaja. Vse pa prenaša z obžudovanja vredno potrpežljivostjo, četudi je mogoče opaziti, da njen ponos pod tem zelo trpi. Gotovo se čudite, gospod baron, da vse to vem.

— Seveda.

— To je popolnoma priprosto. Moje sobe so poleg sob gospe Grabowe in steno v zavodu so zelo tanke. Stara gospa ima tako močan glas, da sem vsak dan priča mučnih prizorov. Izven javnosti je ta ženska skrajno zarobljena. Priti mora iz malo dobrih krogov, toda ima veliko poželjenje po boljši družbi, ki kateri ji mora pomagati Gilda. Večkrat me je ta "prijazna" dama zadrževala v vrtu vile Fortuna in mi je široko razkladala, kaj je že vse storila za svojo rejenko in da jo bo prav gotovo postavila za svojo dedinjo, da bo stem jezila svoje sorodnike. Vprašala sem jo, zakaj tega že ni storila. Nato sem iz njene odgovora posnela, da oporoke zaradi tega ni naredila, ker potem misli, da jo morala kmalu umreti. Pri tem pa ima bolezen, ki ji more vsak dan vpihniti življenje. Rekla sem ji, naj bi Gilda postopno adoptirala. Toda rekla mi je, da tega namenoma ne more napraviti, ker bi morala Gilda opustiti svoje lepo dednino in bi se pisala Gilda Grabova. Nato sem jo opozorila, da je najboljša, ako takoj napravi oporoko, ako noče, da bo Gilda po njeni smrti ostala sirota. Saj ni izključeno, da enkrat naglo umrje. Tedaj pa je postala popolnoma šibla, si je tišala, ušesa in ječiala, da o smrti ne more ničesar slišati. In tako se prav lahko zgodi, da bo Gilda, ki je zrastle v bogatstvu, nekega dne stala v življenju ravno tako revna, kakor tedaj, ko so ji umrli stariši. Od sorodnikov svoje rednice ne bo mogla pričakovati ničesar dobrega, ker jo smatrajo za vsiljivko. Tako, dragi gospod baron, sem vam povedala o tem vse, kar vem. Dodati hočem samo še, da v zavodu vsi pomilujejo ubogo Gildo, in da smo vsi v tem edini, da ni nobene tako neznozne ženske, kot je gospa Grabova.

— Po vašem pojasnilu sem tudi jaz istega mnenja, — pravi baron.

Ves čas njenega pripovedovanja je imel svoje oči uprte v Gildo Verdenovo. S svojo rediteljico je obstala pri vrtu terase. Stara gospa ni vedela, ali naj bi sedela na terasi, ali naj bi šla dalje. In tako je mogel baron neovirano gledati v dekleto sladki obraz.

Gilda je bila oblečena v elegantno poletno bežo obleko; temu primeren je bil tudi njen klubok, izpod katerega so gledale krasne zlate rjave kite. Kadar je zatislila oči in je bilo mogoče videti nežne, zelo temne obrvi in trepalnice, je moral vsako misliti, da morajo biti njene oči temne barve. Kadar pa je zopet odprla oči, je bil vsakdo presenečen in zbruden nad jasnimi, modrimi očmi, ki so bile najlepše, ki so se kdaj gledale iz človeškega obraza. Gledale so tako neizmerno svetlo in gorke, da je vsakdo čutil njih poled v svojem srcu. Razlika med temnimi obrvmi in trepalnicami je še povečala sijaj teh oči.

Okoli finih, izrazito zaokroženih ust je tudi, če se je smejala, ležal bolosten izraz in vendar je bil ta nasmeh, pri katerem so se videli zdravi, beli zobje, tako prikupljiv in očarljiv, da je bil vsakdo prevzet.

(Dalje prihodnjik.)

UMOR NA SLAPNIKU

Novo mesto, 9. novembra.

Komaj se je poleglo razburjenje zaradi grozovitega umora minarja in posestnika Valentina Trdnja iz Podmilja in se še vedno tuga med narodom o usodi prizadetih v Malijevem procesu, že se je spet primeril v mali vasi na Dolenjskem grozovit umor. Tokrat je žrtev morilec stara ženica, 64-letna Ana Goršetova, doma na Slapniku pri Novem mestu.

Zločin je vsekakor zagonen. Kolikor se je moglo dognati doslej, bo treba zločince iskati prav daleč od kraja ali pa tudi prav blizu. Vas Slapnik se nahaja kakih 5 km proč od Novega mesta. V hiši tudega posestnika Francea Rohrmanna so sinoči ličali koruzo, pri čemer je pomagala tudi Ana Goršetova, stanujoča v hiši Rohrmannova žena, 50-letna Uršula je namreč sestra Goršetove. Gospodar, ki je že 80 let star je odšel še poprej k počitku, ob 23. se je odpravila v posteljo tudi gospodinja. Ana pa, ki je hotela delo dokončati, je ostala sama v družinski sobi. V hiši je bilo vse mirno, naenkrat pa je Ana vstala in vteknila proti čumnati: "Zdi se mi, da nekdo hodi po veži". Ana je šla in posvetila v vežo. Tamkaj pa ni opazila nikogar, zaradi česar je stopila naprej in pogledala tudi v kuhinjo. V čumnati so slišali pretresljiv krik in je gospodinja prestrašena skočila k vratom ter jih tiščala. Ko pa je bilo čez čas vse mirno, se je opogumila, prižgala luč in stopila v kuhinjo, kjer je opazila sestro Ano ležečo na tleh v mlaki krvi. Goršetova je imela na levi strani prelano glavo od sence prav do čeljusti. Več ran je imela tudi na temenu in na vratu.

Vsa preplašena gospodinja je takoj planila nazaj v sobo in zbežala na podstrežje, kjer je klicala na pomoč. Iz sobe je prišel tudi mož, ki je odhitel iz hiše in klical na pomoč sosedu. Ti so se kmalu zbrali ter našli v kuhinji zverinško razmesarjeno Ano. Preiskali so vso okolico hiše in našli kakih 30 korakov proč tudi vso okrvavljeno sekuro, orodje, s katerim je bila umorjena nesrečna starica. O zverinskem zločinu so bili še ponoči obveščeni orožniki, ki so prišli nemudoma na kraj zločina in zastražili hišo. Davi so poročali o zločinu tudi v Ljubljano ter prosili za pomoč daktilografa Podobnika, ki se je odpravil že zjutraj vlakom v Novo mesto.

Optič zločina je po večini podal zaslišani gospodar France Rohrmann, vendar še ni povsem gotovo, če res ves odgovorja dogodkom, kakor so se vršili. Razburjenje je bilo preveliko. Gospodinje Uršule orožniki sploh še niso mogli zaslišati, ker se je umaknila v čumnato in zaspala zaradi prehudega živčnega pretresa. Omamilo jo je tudi alkohol, da ni mogla podati nobene jasne izjave. Na kraj nekeje je bila pozvana sodna komisija in je upati, da bo tudi ta zločin kmalu pojasnjen.

Novo mesto, 10. novembra.

Zverinski umor v novomeški okolici je silno razburil prebivalstvo in so to razburjenje še povečale čudne okoliščine, kakor ob hitnem vogalu prislonega lesta, potem precej daleč od hiše najdena sekira, nad priloženo listino na stran preložena strešna opeka, na lini neraztrgana pajčevina ter naposled tudi policijski pes, ki se pri iskanju sledi na lesto ni ni izmenil. Od sestre umorjene Ane Goršetove sploh ni bilo mogoče dobiti no mnoga vprašana točnega odgovora. Od začetka je bila prestrašena, utrujena in baje tudi omamljena od vina in je zlasti vse presenetilo njeno čudno pripovedovanje o uhanih umorjene sestre.

Ana Goršetova je uživala v sočasnem velikem ugled kot zelo mirna in pridna ženska. V bližnji Žabji vrti je imela lepo dobro urejeno posestvo, k sestrini in vsaku pa se je preselila zaradi tega, ker so se

POSESTVO 26 AKROV

Je napredaj radi smrti gospodarja v bližini dveh milj od Lindberga posestva po zelo ugodnim pogojem. Zidna hiša, elektrika, nov hlev, krave, prašiči, kokoši, skedenj z orodjem, 35 sadnih dreves, 300 vinskih trti, tekoča voda in tank za 5000 galon. Pokojni je imel dobre dohodke od kmetstva in pa letoviščarjev. Cena \$4000. Na dolga pojasnila daje Valentin Orzech, ml., 70 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

razmere v nekdanji bogati Rohrmannovi hiši poslabšale in ker je zaradi svoje dobroščnosti hotela pomagati sicer mlajši in dosti krepkejši sestri. Na Rohrmannovem domu je v zadnjem času, kakor zatrjujejo sosedje, opravljala stara Ana najtežja dela, dočim se je njena sestra Urša vedno bolj vdajala pijaci ter pri tem zanemarjala vse svoje gospodinske dolžnosti. Med sestrama so bili zaradi tega večkrat razburilivi prepri.

Ker so bile te žalostne razmere Rohrmannovi hiši splošno znane in ker je Rohrmannova žena Urša, ki je našla svojo sestro Ano umorjeno v kuhinji, dajala zelo čudne izjave, so ji orožniki sinoči okrog 10. napovedali aretacijo.

Urša Rohrmannova se je silno razburjala ter celo grozila orožnikom, da si bodo zapomnili, kaj so ji storili, naenkrat pa se je njeno razburjenje poleglo in začela je tarnati, da ne more pustiti sestre, ki je živna brez vsake oskrbe. Ko so jo odvedli, je še vpijla, naj ne mislijo, da bodo od nje nekaj zvedeli. Nekemu znanecu pa je zaklicala: "France, France! Ali vidiš, kaj ti ljudje počnejo?"

Orožniki so Uršo Rohrmannovo odvedli v zapore novomeškega sodišča. Tam se bo žena gotovo umirila in bo preiskava šele sedaj prišla v pravi tek. V hiši, kjer se dogodil zločin, je bilo nemogoče vsako miamo zasliševanje. Razburjena gospodinja je pripovedovala vse mogoče brez vsake zveze in je njena izjava pobijala drugo. Enkrat je pripovedovala, kako je na tleh ležela sestra še hropla, ko ji je polila obraz z vodo, pozneje pa je spet zatrjevala, da je bila sestra že mrtva, ko jo je našla. Uršin mož, France Rohrmann, je orožnikom povedal, da ugodne noči njegova žena sploh ni prišla v skupno spalnico, temveč da je legla počitku v prvi sobi na oči. Stari Rohrmann je prišel iz spalnice na krike svoje žene in ne more z gotovostjo povedati, če so bila hišna vrata zaprta ali ne. Pripovedoval je samo to, da so po navadi dobro zaklepali hišo.

Po zverinskem zločinu je vse, kakor mnogo temnih točk, ki pa bodo gotovo jasnejše že tedaj, ko bodo enkrat pregledali vse posnetke odtise prstov.

Današnja razprava je bila osredotočena pred vsem na vprašanje, kakšno ulogo naj bi igrala pri celi zadevi napravljena odprtina na strehi. Skozi odprtino ni mogel priti nihče, kar vsekakor dokazuje neraztrgana pajčevina v tem delu podstrežja. Kos late, ki je bila izrezana v dolžini pol metra so orožniki tekoma današnje preiskave našli na podstrežju skritega pod strešno opeko. Orožnike je ta najdba in še nekatere druge okoliščine usprotila v gotovo smer, kjer se še sedaj mude zaradi poizvedb.

Novo mesto, 11. novembra.

Preiskava o umoru Ane Goršetove se nadaljuje z vso vestnostjo. Večraj so orožniki napravili hišno preiskavo v hiši, ki je bila last Ane Goršetove v Žabji vasi, kjer so našli v postelji skritih več hranilnih knjižic. Mestne in ljudske hranilnice v Novem mestu, glasečih se na precej visoke zneske, na 58.000, na 60.000 in celo 70.000 Din. pa tudi knjižico, ki je bila vinkulirana na ime njene sestre Urše z vlogo 28.000 Din. Baje je baš zaradi te knjižice vladalo nerazpoloženje med sestrama.

Iz zdravniškega mnenja po obdukciji je razvidno, da se je morala vršiti med nesrečno žrtvijo in morilecem obupna borba na življenje in smrt. Omenili smo že, da so ugotovili na truplu 11 ran, od katerih so bile 4 smrtno, zdravniki pa so poleg tega ugotovili, da ima Goršetova tudi poškodbe z nožem in sicer več sunkov na levi nadlaktici.

Včeraj popoldne se je vršil ob ogromni udeležbi vaščanov in tudi drugega prebivalstva pogreb uboge žrtve, ki so jo spremlili ob 15. iz šmoljenje vasi na tamonje pokopališče. Med pogrebi so krožile rezne govornice, tako med drugim, da je Goršetova že napravila svojo oporoko. Seveda so ljudje mnogo ugibali, kdo bo srečni dedič njenega precejšnjega imetja.

Po aretaciji Urše Rohrmannove oskrbujejo zdaj dom tri sorodnice. Stari Rohrmann se čuti zelo zapuščenega in tarni, da so mu eno odpeljali na pokopališče, drugo pa v zapor.

TAJNOST BOLJŠE KAVE

Ali pripravljate svojo jed brez soli in popra? Seveda ne. Čemu torej kuhate kavo brez njene najbogatejše in najbolj važne začimbe — cikorije?

Cikorija je rastlina. V nji ni kafeina. Cikorijo je odobrila American Medical Association kot dober dodatek h kavi. Slavni zdravniki odobravajo cikorijo kot zdrav dodatek h kavi.

"United States and National Dispensary", ki ga vsi zdravniki in lekarnarji priznavaajo za avtoriteto, ugotavlja, da je "cikorija zdrav dodatek h kavi ter se sodi, da poveča tek, pomaga prebavi in pomiri jetra".

Poskusajte jo danes. Pomnite, da je Frankova Cikorija poceni, zdrava in izborna.

Kar je sol hrani, je Frankova Cikorija kavi.

Frankovo Cikorijo prodajajo vseh od v zavrtih, palčicah ali tabletih obliki. Zavojček za deset centov vam da šest do osem čes boljše kave vsak dan za dobo več kot enega meseca. Če je ne morete dobiti v svoji bližini, nam pošljite 10 centov v znakom in mi vam bomo takoj poslali škatljo.

HEIN. FRANK & SONS
FLUSHING, N. Y.

UMOR ŽENSKÉ, KI JE "UROČILA" OTROKA

Pred porotniki v Sevilji se je vršil te dni proces, ki spominja na srednjeveške čarovniške procese.

Obtožena sta bila kmet Rodrigo Soreda in njegova žena, da sta umorila svojo sosedo, neko Siadabovo.

Pred nedavnim je Soredovim obolela sedemletna hčerka najbrž za pljučnico. Siadabova je nato sosedam nasvetovala, naj pokličejo zdravnika na pomoč. Toda Soredova, ki nimata zaupanja v zdravnike, sta se obrnila rajši do neke vedeževalke iz sosednje vasi, ki je prišla in za drag denar obsovala, da je otroka uročila neka čopnica. Treba jo je najti in prisiliti, da otroka odroči.

Soredova sta dolgo ugibala, kdo bi bila ta čarovnica in sta se končno zedinila, da ni to nobena druga nego Siadab. Zvabila sta jo pod neko pretežo v svojo hišo, zaprla sta za njo vrata in mavalila nanjo, naj povrne otroku zdravje. Nesrečnica jima seveda ni mogla pomagati, a zaman je

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

25. novembra:
Europa v Bremen
Veendam v Boulogne
Conte di Savoia v Genova
lie de France v Havre

29. novembra:
New York v Hamburg
Pres. Harding v Havre
Berengaria v Cherbourg

2. decembra:
Volendam v Boulogne
Vulcania v Trst
Champlain v Havre

3. decembra:
Majestic v Cherbourg
Manhattan v Havre
Albert Hallin v Havre

5. januarja:
Berengaria v Cherbourg
Roma v Trst

6. januarja:
Lafayette v Havre
Rex v Genova

10. januarja:
Aquitania v Cherbourg
Roma v Trst

11. januarja:
Berlin v Hamburg
Lafayette v Havre

12. januarja:
lie de France v Havre
Washington v Havre

19. januarja:
Olympic v Cherbourg
Roma v Trst

20. januarja:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genova

21. januarja:
Volendam v Boulogne
Bremen v Bremen

22. januarja:
Hamburg v Hamburg
Berengaria v Cherbourg

27. januarja:
Europa v Bremen
Manhattan v Havre

31. januarja:
Manhattan v Havre

POLOŽAJ V STRUGAH

V poplavljenih Strugah je še vedno žalostno, toda položaj se polagoma boljša. V Struge dovažajo zdaj gradbeni material za gradnjo hiš, ki se vrši pod nadzorstvom banke uprave v Ljubljani oz. njene inženirja Skubica. Sprito slabega vremena in nastopajoče zime ni verjetno, da bodo letos začeli graditi nove hiše, pač pa za sedaj v prvi vrsti obnavljajo poškodovana poslopja. Banka uprava še vedno nakazuje živila, vendar bo pomožno akcijo kmalu skrhala, ker nima sredstev. Staro šolo v Strugah bodo nekoliko preuredili za stanovanje onih rodbin za zimo, ki jim je voda porušila domove. Prebivalstvo je še vedno zelo potrebno pomoči.

ZABOŽIČ

Potujete v Slovenijo preko Havre z našimi osebnimi vodenimi izleti na modernem ekspresnem parniku —

"ILE DE FRANCE"

16. DECEMBRA

ali

NA KRASNEM NOVIEM PARNIKU

"CHAMPLAIN"

2. DECEMBRA

Čiste, moderne kabine. Dobra služba.

NIZKE CENE ZA VSE

DELE SLOVENJE

Za pojasnila in karte vprašajte pri

naših zastopnikih

French Line

19 STATE ST., NEW YORK, N. Y.

... SKUPNA ... POTOVANJA. in cene vožnji:

BOŽIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spremljevalec bo vedno kak uradnik od omenjene družbe, ki bo spremljal potnike prav do Ljubljane.

BERENGARIA ————— 29. NOVEMBRA

EUROPA ————— 15. DECEMBRA

BERENGARIA ————— 15. DECEMBRA

ILE DE FRANCE ————— 16. DECEMBRA

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj priglasil in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

